

**УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УМАНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УМАНСЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
РАДА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ**

**МАТЕРІАЛИ
III-ї ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ПСИХОЛОГІЇ В
УМОВАХ ВІЙНИ»**

9 ЛИСТОПАДА 2023 РІК

УМАНЬ 2023

Коляда Наталія – голова організаційного комітету доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Кравченко Оксана – співголова організаційного комітету, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Сафін Олександр Джамільович – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Албул Ірина – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Бялик Оксана – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Діхтяренко Світлана – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Матрос Ольга – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, заступник декана з наукової роботи факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Лисенко Анна – голова Наукового товариства студентів та аспірантів факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти (протокол № 5 від 08.11.2023 р.)

«Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни»: матеріали III-ої Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (Умань, 9 листопада 2023 рік) / ред. кол.: Коляда Н.М., Кравченко О.О., Албул І.В., Матрос О.О., Лисенко А. О. – Умань: УДПУ, 2023. – 78 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції «Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни», яка відбулася на базі факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 9 листопада 2023 року.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2023

ЗМІСТ

Довгань Д. О.	
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	5
Дубосару В. А.	
ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО ЦЕНТРУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.	8
Ільницький В.В.	
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ З ВРОДЖЕНИМИ ТА НАБУТИМИ ПАТОЛОГІЯМИ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ.....	11
Кабашній О. А.	
ВНУТРІШНООСОБИСТІСНИЙ КОНФЛІКТ ЯК КРИЗА ГАРМОНІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....	13
Кірієнко Н. Є.	
КОРЕГУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ІНТЕРЕВІВ ЗДОБУВАЧІВ НА ЕТАПІ НАВЧАННЯ У ЗВО	17
Крепич Н. А.	
ВІЙНА ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ.....	19
Лазаренко В. Д.	
ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ІНТЕГРОВАНИХ ДІТЕЙ.....	21
Левко О.	
ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ СТОМАТОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	24
Леопара І. М.	
МАЛЮНКОВА ТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ ПІДЛІТКІВ.....	27
Лисенко Я. В.	
СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ВНУТРІШНЬО-ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ В УКРАЇНІ.....	31
Малярчук В. О.	
ВПЛИВ ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІНДИВІДА НА ЙОГО ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ.....	33
Моргай Л. А.	
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ.....	36
Нестерук В. П.	
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ УКРАЇНИ (2018-2020)	

PP).....	39
Панченко І.С.	
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ЗОВНІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ З УКРАЇНИ У КРАЇНАХ ЄС	41
Паньківна З. О.	
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ТА КОМУНІКАТИВНУ ПОВЕДІНКУ ПІДЛІТКІВ.....	45
Попиченко Д. А.	
ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИХАЛЬНИХ ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ	48
Рубанова О. В.	
ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ВІЙСЬКОВИМ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ З ЗОНИ БОЙОВИХ ДІЙ.....	51
Токар І. А.	
ДЕВІАНТНА ПОВЕДІНКА ЯК НАСЛІДОК ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ В СІМ'Ї	54
Франко Т. С.	
КОМП'ЮТЕРНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЗАСІБ ОВОЛОДІННЯ ЛІНІЄЮ «ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ, ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	57
Хмуровська Т. В.	
ФАКТОРИ, ЯКІ ОБУМОВЛЮЮТЬ ВИЯВЛЕННЯ АГРСІЇ У ПІДЛІТКІВ	60
Шевчук. О. П.	
ОСОБЛИВОСТІ ВІКТИМНОСТІ УКРАЇНСЬКІ МОЛОДІ.....	64
Шевченко І.І.	
СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	66
Шуляк Т.	
СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	68
Штангей С. В., Ачкасова В. Б	
ЗАКОНОВАВЧА РЕОРГАНІЗАЦІЯ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	71
Штангей С. В., Майстренко В. М.	
НОВІ ГОРИЗОНТИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	75

Моргай Лілія Анатоліївна
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
доктор філософії, доцент кафедри
соціальної педагогіки та соціальної роботи

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ

Соціальний захист – це система правової, матеріальної, фінансової підтримки вразливих верств населення та забезпечення соціальних гарантій для економічно активних членів суспільства.

Поняття соціальний захист у широкому розумінні визначають як: діяльність держави, спрямовану на забезпечення формування й розвитку повноцінної особистості, виявлення й нейтралізацію негативних факторів, що впливають на неї, створення умов для самовизначення і ствердження у житті [1].

Соціальний захист населення є однією з необхідних складових розвитку соціальної держави, яка створює основи для соціального прогресу країни, адаптації суспільної життєдіяльності до вимог соціальної орієнтації, забезпечення процесів соціальних змін реальним, а не формальним змістом відповідно до потреб і викликів суспільного розвитку України [1].

В Україні, як соціальній державі, завдання формування дієвої системи соціального захисту детермінуються процесами досягнення нашої державою орієнтирів, проголошених в Основному Законі України – Конституції України. Так, в статті 1 Конституції України «проголошена демократичною, правовою і соціальною державою, а це означає, що гарантування та реалізація цих положень є одними з найбільш актуальних стратегічних завдань нашої держави на сучасному етапі» [2].

У вузькому розумінні соціальний захист визначають як: «сукупність економічних і правових гарантій, що забезпечують додержання найважливіших соціальних прав громадян, досягнення соціально прийняттого рівня життя».

«Суб'єктами соціального захисту є всі громадяни, а не лише ті, які,

зважаючи на об'єктивні обставини, втратили роботу (безробітні, пенсіонери, хворі, інваліди тощо)» [2].

Для розуміння сутності соціального захисту як складного механізму, доцільним є розгляд серед його складових аспектів, поряд з соціальним забезпеченням, гарантування вимог з охорони праці, забезпечення доступу до послуг сфери здоров'я, реалізацію заходів з охорони навколишнього природного середовища, інші заходи, що формують сприятливі умови для життєдіяльності людей.

Заслуговує на увагу розгляд науковцями соціального захисту як «діяльності соціально орієнтованої держави, яка здійснюється через комплекс організаційно-правових та соціально-економічних заходів, метою яких є: по-перше, створення для непрацездатних належних умов для забезпечення своїх соціально-економічних та духовних потреб; по-друге, гарантоване забезпечення громадянам, які потребують соціальної допомоги, рівня життя не нижче від прожиткового мінімуму» [1].

Наукова еліта достатньо видала праць, які характеризують соціальний захист. До прикладу педагог В. Скуратівський розглядає соціальний захист як «комплекс організаційно-правових та економічних заходів, спрямованих на захист добробуту кожного члена суспільства в конкретних економічних умовах» [2].

У вузькому та широкому значеннях трактує соціальний захист педагог Н. Болотіна: «У вузькому значенні, розуміння соціального захисту становить власне соціально-захисну діяльність держави щодо убезпечення населення від негативних наслідків соціальних ризиків [2].

У широкому значенні, соціальний захист становить зміст соціальних функцій держави і є системою економічних, юридичних, організаційних заходів щодо забезпечення основних соціальних прав людини і громадянина в державі» [2].

Термін «соціальний захист» в Україні має конституційне закріплення і включає «право на підтримку громадян у випадках повної, часткової або

тимчасової втрати працездатності, губителів годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у разі старості та в інших ситуаціях, передбачених законодавством. Ця можливість гарантується через обов'язкову державну соціальну страховку, що реалізується за рахунок внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також державного та інших джерел фінансування соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних та приватних закладів для догляду за нездатними до праці особами» [1].

Основними складовими соціального захисту є:

- соціальне страхування економічно активного населення;
- пенсійне забезпечення; соціальна допомога найбільш вразливі категоріям;
- надання матеріальної допомоги сім'ям з дітьми;
- компенсації, індексації та пільги населенню;
- соціальне обслуговування тощо [1].

Отже, підводячи підсумки терміну соціальний захист, можна стверджувати, що соціальний захист – це система правової, матеріальної, фінансової підтримки вразливих верств населення та забезпечення соціальних гарантій для економічно активних членів суспільства.

Список використаної літератури:

1. Розвиток соціальної сфери територіальних громад в умовах адміністративно-фінансової децентралізації. URL:

<https://ird.gov.ua/irdp/p20180101.pdf>

2. Руженський М. М. Трансформація інститутів соціального захисту населення в транзитивній економіці. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/6/32.pdf>.